

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7Co/45/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613233693
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7613233693.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a JUDr. Andrey Mazákovej v právnej veci navrhovateľky Bc. O. O. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v V. O. na ul. D. č. XX/B zastúpenej JUDr. Ľubomírou Bašistovou Virovou advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Spišskej Novej Vsi na ul. Zimnej č. 62 proti odporcovi D. O. nar. X.X.XXXX bývajúcemu v T. V. L. na ul. N. č. X toho času XX Y. K. Z. XX Y. Y. XAU L. P. o zvýšení výživného, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 29.5.2014 č.k. 10C 172/2013-56 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zvýšil výživné od odporcu pre navrhovateľku z 3.900 Sk na 200 € mesačne od 20.11.2013 do budúcnosti, ktoré je odporca povinný platiť navrhovateľke vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Dĺžné výživné za obdobie od 20.11.2013 do 31.5.2014 v sume 623,50 € povolil odporcovi splácať v mesačných splátkach po 70 € spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku do zaplatenia pod následkom straty výhody splátok. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie odporca s návrhom, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie. Nesúhlasí so zvýšením výživného, pretože to nezodpovedá jeho finančným možnostiam a schopnostiam. Poprel konštatáciu navrhovateľky o jeho nadštandardných bytových možnostiach, pretože s navrhovateľkou nekomunikuje. Navrhovateľka zamlčala aj tú skutočnosť, že jej posielal darčeky, balíčky, finančné hotovosti mimo súdom určeného výživného. Uviedol, že musel vymeniť nájomný byt, za ktorý platil 350 libier, pretože bol vlhký, mal plesnivé steny, bol bez WC a kúpeľne, v dôsledku čoho mal dýchacie ťažkosti a našiel si novšiu budovu, za ktorú uhradza 570 libier mesačne o veľkosti 3,5 m x 7.5 m. Uviedol, že na zahraničné dovolenky nechodí, auto nevlasťní a holduje cyklistike, pretože je to lacná a zdravá športová aktivita, pri ktorej šetrí na pohonných hmotách. Vytkol konajúcemu súdu, že nevezal do úvahy možnosť zhoršenia jeho zdravotného stavu, keďže v roku 2011 štyrikrát spadol na bicykli, avšak nemohol si v dôsledku nedostatku finančných prostriedkov byť práceneschopný. Uviedol, že uhradza všetky náklady a dane do britského systému. Uviedol, že navrhovateľka prekročila štandardnú dĺžku štúdia, pretože ešte pred nástupom na štúdium už mala vzdelanie s titulom Bc., čo jej umožňuje prakticky sa samej živiť s vlastnou prácou, avšak sa rozhodla študovať s podporou matky a s poukazom na neustály nedostatok prostriedkov na štúdium bez záujmu zarobiť si vlastnou prácou v nemocnici napríklad ako ošetrovateľka, asistentka sestry a podobne.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhla potvrdiť napadnutý rozsudok. Uviedla, že je študentkou 4. ročníka lekárskej fakulty, dovŕšila vek 26 rokov, nemá nárok na rodinné prídavky ani žiadne študentské zľavy. Uviedla, že suma 200 € v žiadnom prípade neohrozí životnú úroveň odporcu. Uviedla, že jej mesačné výdaje zahŕňajú platbu za internát 64 €, cestovné 55 €, MHD 71,90 € a zároveň má náklady na stravu 100 €, knihy a potrebnú študijnú literatúru pre 4. ročník interná 68,20 €, neurológia 38,90 €, prefotené materiály 40 € mesačne, biele oblečenie do nemocnice a fonendoskop 100 €. Žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a uhrádzajú nájomné 330 €, elektriku 30 €, internet, TV, rozhlas 23 € a mesačná platba za mobilný telefón 26 €, platba komunálneho odpadu 14 € na mesiac a školné jej bolo zvýšené na 1.620 €. Uviedla, že odporca okrem súdom určeného výživného 135 € jej ničím neprispel okrem balíkov, ktoré obsahovali sladkosti a raz jej zaslal tablet, ktorý má funkčnosť rok. Uviedla, že partnerka odporcu na sociálnej sieti sa prezentuje rôznymi darčekom, ktoré jej odporca poskytuje a zanedbateľnou položkou nie je ani výstroj na bicykel, návšteva fitnes či plavárne, čo považuje za nadštandard, ktorý si ona dovoliť nemôže. Poukázala na nemožnosť brigádovania počas štúdia medicíny, pretože navštevuje denné štúdium a okrem prednášok a cvičení musí absolvovať aj prax v nemocnici. Uviedla, že od roku 2005 prvýkrát žiada zvýšenie výživného, pričom odvtedy vzrástli niekoľkonásobne životné náklady na Slovensku, pričom kurz libry voči euru sa za tri roky, odkedy odporca uhrádzal výživné 270 € aj na jej sestru (135 €), sa výrazne nezmenil natoľko, aby odporca zo svojich príjmov nevedel jej mesačne uhrádzať zvýšené výživné 200 €. Poukázala na to, že kurz libry v roku 2013 bol 1 € = 0,848 libry, v roku 2014 1 € = 0,788 libry.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych zákonných ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd dodáva, že zmenou pomerov v zmysle ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine sa rozumie výrazná zmena tých okolností na jednej alebo druhej strane, t.j. oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú, nielen prechodnú a musí ísť o zásadnú zmenu v tých okolnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie o výživnom s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania o návrhu na zmenu výživného. Aj pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného. V danom prípade ide o ust. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 a ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorých vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť trvajúca do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Pri určení výživného súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvého stupňa sa dôsledne riadil uvedenými zásadami určovania rozsahu výživného pri zmene pomerov a dôsledne sa vysporiadal s podstatnými skutočnosťami, ktoré tvoria odvolacie argumentácie odporcu. Odvolací súd zdôrazňuje, že odôvodnené potreby detí sú vysoké, pričom na ich uspokojovanie sa majú podieľať obidvaja rodičia primerane svojim

zárobkovým schopnostiam a majetkovým pomerom. Z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa nepochybne vyplýva, že od predchádzajúcej úpravy výživného došlo k zmene pomerov, pretože v súčasnosti navrhovateľka je študentkou denného štúdia lekárskej fakulty. Odporcovi zanikla vyživovacia povinnosť k dcére R., ktorá je sestrou navrhovateľky v sume 132,77 €, keďže ukončila vysokoškolské štúdium a od roku 2012 je riadne zamestnaná. Taktiež došlo k zmene pomerov na strane odporcu, ktorý je zamestnaný na plný úväzok s mesačnou hrubou mzdou 1.355,92 libier a po odpočítaní dane a poistky mu ostáva 1.085 libier a má náklady na elektrické kúrenie 42 a viac libier mesačne, za nájom uhrádza 567,77 libier, za internet 20 libier, mobilný telefón 12 libier a ďalšie poplatky, čo činí v úhrnnej sume 627,77 libier a na dopravu mesačne uhrádza 65 libier, pričom na stravu a výživné mu ostáva 347 libier. Matka navrhovateľky v roku 2012, ako to vyplýva z priznania dane z príjmov fyzickej osoby mala základ dane 6.599,40 € a predložila doklady, z ktorých vyplýva, že uhrádza za nájom 340,50 €, náklady na elektriku 30 €. Z takto zisteného skutkového stavu súdom prvého stupňa nepochybne vyplýva, že možnosti a schopnosti odporcu sú na takej úrovni, že mu umožňujú prispievať na výživu navrhovateľky 200 € mesačne od podania návrhu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu zvýšené výživné zodpovedá schopnostiam a možnostiam odporcu aj s prihliadnutím na finančné a majetkové pomery matky navrhovateľky. Aj keď odôvodnené potreby navrhovateľky sú nepochybne vyššie ako zvýšené výživné, odvolací súd dodáva, že pri rozhodovaní o rozsahu výživného je potrebné v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa vychádzať z toho, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom k týmto potrebám patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace s ich zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom odôvodnené potreby detí sú v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej kultúrnej, záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, to znamená, že pokiaľ prezentované výdavky na výživu dieťaťa nevybočujú z rámca potrieb iných detí v tomto veku, možno ich považovať za všeobecne známu skutočnosť a nie je potrebné ich osobitne dokazovať (§ 121 O.s.p.). Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah je potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým výpočtom. Na strane povinných osôb, rodičov dieťaťa, súd zisťuje ich reálne príjmy, celkové majetkové pomery, nevyhnutné životné náklady a prihliada na ich zákonné vyživovacie povinnosti. Odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa dôsledne posúdil pomery účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy výživného s pomermi existujúcimi v čase terajšieho rozhodovania a dospel k totožnému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, že bola preukázaná kvalifikovaná zmena pomerov odôvodňujúca zvýšenie výživného od podania návrhu na 200 € mesačne pre navrhovateľku a zvýšené výživné súdom prvého stupňa je vzhľadom na zákonné ustanovenia citované v odôvodnení napadnutého rozsudku a z nich vyplývajúce zásady primerané reálnym zárobkovým schopnostiam a možnostiam odporcu, ako aj jeho majetkovým pomerom po zániku jeho ďalšej vyživovacej povinnosti k dcére R. zohľadňujúcim odôvodnené potreby navrhovateľky v rozhodnom období a napriek tomu, že zvýšenie odôvodnených potrieb navrhovateľky by zjavne odôvodňovalo zvýšenie výživného vo väčšom rozsahu, ale berúc do úvahy časové obdobie, najmä s prihliadnutím na zárobkové schopnosti a možnosti odporcu, ako aj jeho majetkové pomery odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o zvýšení výživného a dlžnom výživnom potvrdil a podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením, ktoré je v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p..

Výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým v prevyšujúcej časti bol návrh zamietnutý, nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť, preto nebol predmetom preskúmania v odvolacom konaní (§ 206 ods. 2 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal (§ 224 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.